

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

3 жовтня 2024 року

Біла Церква

2024

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Краютісне І., доктор.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.
Славінська О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, керівник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 3 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 104 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

UDC 636.52/.58:591.5:636.083

MELNYK A.Yu., candidate of veterinary sciences¹, **SAKARA V.S.**, PhD², **BILYK B.P.**, assistant¹

¹*Bila Tserkva National Agrarian University*

andrii.yu.melnyk@btsau.edu.ua

²*Operations Manager at Gedsted Fjerkrae Poultry Farm, Denmark*

v.sakara@outlook.com

SCRATCHES (CANNIBALISM) IN BROILER CHICKENS AS A SIGN OF COMPROMISED ANIMAL WELFARE

Scrapped backs in broilers are one of the most common problems in poultry farming. Which can lead to serious complications such as infections, tissue damage, and subsequent culling of the carcass. From each group of birds, 1 to 2% of carcasses are culled during slaughter.

Key words: stress, pecking, chickens, metabolism, poultry farming.

МЕЛЬНИК А.Ю., канд. вет. наук¹, **САКАРА В.С.**, д-р філософії², **БІЛИК Б.П.**, асистент¹

¹*Білоцерківський національний аграрний університет*

²*Операційний менеджер птахоферми Gedsted Fjerkrae, Danmark*

ПОДРЯПИНИ (КАНІБАЛІЗМ) КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЯК ПРОЯВ ПОРУШЕННЯ ДОБРОБУТУ ПТИЦІ

Подряпини спини у бройлерів, є однією з найпоширеніших проблем у високо-інтенсивному бройлерному птахівництві. Це може привести до ускладнень, таких як інфекції, пошкодження тканин та подальша втрата тушки. З кожної групи птиці під час забою вибраковують від 1 до 2 % поголів'я.

Ключові слова: подряпини, стрес, канібалізм, розкльов, курчата, метаболізм, птахівництво.

Poultry is the most sold type of livestock in the world, both in terms of quantity and meat tonnage. Scratches are often the root cause of other issues, such as poultry cellulitis [4]. They can serve as entry points for pathogenic bacteria like *Staphylococcus aureus*, *E. coli*, or *Salmonella*, leading to the development of subcutaneous abscesses or systemic infections [7].

Scratches can occur for various reasons: most often from claws when birds are crowded, non-compliance with bedding material standards, environmental factors, and stress. The frequency of scratches is influenced by the staff, productivity, type of equipment in the poultry house, genetics, transportation, and human movement [8]. The harmful effects of biting insects and leg problems (lameness and arthritis) force the bird to sit for extended periods [1].

To achieve higher productivity and reduce costs, the density of broiler housing is increased [6]. However, such overcrowding worsens the welfare of chicks, as evidenced by the rise in cases of cannibalism, carcass damage, and mortality [5].

Modern broiler chick breeds are prone to stresses that arise from the surrounding environment [2]. Chicks are sensitive to loud and sudden noises, such as ventilation noise when fans are turned on for the first time, operation of the feed delivery system, and others. They are also affected by the presence of outsiders, flickering lights, and even changes in staff clothing to brighter colors [3].

The objective of the study was to analyze the optimal conditions for the housing and raising of broiler chicks to prevent stress manifestations as a primary factor in the development of scratches (cannibalism).

We found that under stress, broilers attempt to eliminate the irritant by crowding in one area of the poultry house, causing scratches to each other with their claws. Additionally, when feeders are positioned too low, chicks sit around them, leading to injuries among others. The degree of wound occurrence and their number are also associated with insufficient feathering and the density of chick housing (42 kg/m^2).

Thus, it should be noted that in order to maintain optimal veterinary and technological conditions, it is necessary to adhere to the standard parameters for housing and raising broiler chickens. The optimal stocking density for broiler chicks under intensive rearing technology should be 38 kg/m^2 . It is essential to provide access to clean drinking water and feed, as well as to maintain

proper sanitary conditions. The feeding space should not exceed 70 birds per feeder (with automatic feed distribution), and the height of the feeders should allow the chicks to eat while standing. Another very important factor: the chick should not have to walk more than 3 meters to access water and feed, as this prevents crowding and stress. Continuous monitoring of ventilation and heating systems is essential to ensure comfort for the birds. Light intensity should not exceed 20 lux. A week before slaughter, it is recommended not to add new bedding material to reduce injuries and stress in the poultry.

REFERENCES

1. Amer, M. M., Mekky, H. M., Fedawy, H. S. Cellulitis in Broiler Chickens. *Korean Journal of Food & Health Convergence*. 2020. Vol. 6. № 5. P. 1–10.
2. Gupta, V. N., Pramanik, P. S., Singh, K. D. Effect of Different Litter Materials on Behavior, Stress and incidence of Mortality and Morbidity rate on Broiler Chickens. *Environment and Ecology*. 2023. Vol. 41. № 4. P. 2577–2583.
3. Hidayat, F. R., Oktaviannur, M. Analysis of Risk Control in Broiler Farming Businesses. 2024. Vol. 3. № 2. P. 827–845.
4. Lacava, P. G. Incidence Autism Spectrum Disorders: A Handbook for Parents and Professionals: Volume 1: A-O; Volume 2: P-Z. 2007. Vol. 1–2. № 1. P. 176–177.
5. Melnyk, A. Y., Sakara, V. S., Vovkotrub, N. V. Metabolic disorders in poultry (review). *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies*. 2021. Vol. 23. № 103. P. 125–135.
6. Saraiva, S. Footpad dermatitis, hock burns and condemnation rates at slaughterhouse as on-farm welfare indicators. 2023. P. 1–13.
7. Sans, E. C. O., Tuytens, F. A. M., Taconeli, C. A. Welfare of broiler chickens reared under two different types of housing. *Animal Welfare*. 2021. Vol. 30. № 3. P. 341–353.
8. Nielsen, S. S., Alvarez, J., Bicout, D. J. Welfare of broilers on farm. *EFSA Journal*. 2023. Vol. 21. № 2.

УДК: 636.7/.8.09:616.3:615.24

ХАРЧЕНКО А.В., канд. вет. наук

ЧУБ О.В., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКОРИСТАННЯ БІОПРЕПАРАТІВ У ЛІКУВАННІ ДЕЯКИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ТВАРИН-КОМПАНЬЙОНІВ

У роботі наведені результати досліджень за використання біопрепарату Біоспорин. Проведено біохімічне, морфологічне дослідження крові, загальноклінічне дослідження, УЗД.

Ключові слова: Ентерит, лейкоцитоз, гематокрит, пробіотики, протимікробні препарати.

KHARCHENKO A.V., candidate of veterinary sciences

CHUB O.V., candidate of veterinary sciences

Bila Tserkva national agrarian university

USE OF BIO PREPARATIONS IN THE TREATMENT OF CERTAIN DISEASES IN COMPANION ANIMALS

The work presents the results of research on the use of the biological preparation Biosporin. Biochemical, morphological examination of blood, general clinical examination, ultrasound were carried out.

Key words: Enteritis, leukocytosis, hematocrit, probiotics, antimicrobial drugs.

Хвороби ШКТ у собак та котів, часто зустрічаються у ветеринарній практиці. Вірусні ентерити досить розповсюджені. В разі встановлення діагнозу використовують комплексну терапію, яка передбачає використання в тому числі антимікробної для профілактики розвитку умовно-патогенної мікрофлори.

В останні роки спостерігається загрозлива тенденція щодо антибіотикорезистентності. За даними ВООЗ, антибіотикорезистентність входить до десяти найбільших загроз для людства. В організації зазначають, що в 2019 році майже 5 мільйонів смертей були пов'язані з